

**Referat af bestyrelsesmøde i Det Falsterske Digelag, onsdag den 29. maj 2024,
kl. 19.00 hos Christian på Vestensborg Alle i Nykøbing F.**

Til stede: Mogens Mika, Aksel Lindhardt, Christian Schou, Benny Ellekjær, Cyrild Jørgensen, Hanne Lohse og Thomas Bo Poulsen (observatør).
Afbud fra Mads Glenn Wehlast og Henning Mussegaard.

1. Godkendelse af dagsordenen

Dagsordenen blev godkendt.

2. Status på udførelsen af sandfodringen

Efter en lidt tung start med forskellige udfordringer er sandfodringen endt med et godt resultat. Sandet er ved denne fodring en anelse mørkere i forhold til sandfodringen i februar 2023. Der er leveret den aftalte mængde sand, og sandet er bulldozet helt op til den stormflodsramte klitkant, hvilket giver større ensartethed.

Der har været et særdeles godt samarbejde med Rohde-Nielsen som hovedentreprenør og med MSE som deres underleverandør. Rohde-Nielsen har efterfølgende takket digelaget for et godt samarbejde.

Der har være rejst forespørgsel om, hvorvidt der vil blive plantet yderligere marehalm i det nye sand. Det vil være meget bekosteligt at plante til, og Thomas kunne orientere om, at sandfodrede arealer ikke tilplantes. Skal der ske tilplantning vil der - foruden udgifterne til planter og selve plantearbejdet – også skulle bruges penge på at indhegne de tilplantede arealer.

Regningen for sandfodringen følger fuldstændig budgettet.

Billeder af sandfodringen, sidste lastrapport og faktura er sendt til kommunen som dokumentation for færdiggørelsen.

Thomas tilføjede, at det fortsat er de mest skrøbelige steder langs diget, der er sandfodret.

Christian orienterede om, at han har forespurgt kommunen, om der fra kommunal side er gjort noget for at få del i statens stormflodspulje.

Efter mødet, men før færdiggørelse af referatet, er der kommet følgende svar fra direktør i Guldborgsund kommune, Christian Refstrup:

”Vi har søgt puljen men har ikke fået svar endnu. Vi har kun søgt for egne anlæg, da puljen ikke gav mulighed for andet”.

3. Beslutning om den videre proces med undersøgelse af mulighederne for hård kystbeskyttelse. Udspil fra Cowi vedhæftet

Ifølge det modtagne oplæg fra Cowi vil det være nødvendigt at bevilge yderligere kr. 80.000,00 for at få udarbejdet et projekt til og med myndighedsbehandling og incl. pris for udførelse.

Bestyrelsen besluttede i enighed at bevilge kr. ekstra 100.000,00 til projektet omkring skråningsbeskyttelse.

Bestyrelsen vil bede Cowi om forslag til, hvor den hårde kystsikring forsøgsvis placeres mest hensigtsmæssigt.

Thomas orienterede om at GEO (rådgivende ingeniørvirksomhed) er i gang med at kortlægge/gennemgå landets diger for Kystdirektoratet.

4. Beslutning om opretning af hegn ved Marielyst. Forslag om bevilling af kr. 25.000,00 til reetablering af det ødelagte hegn

Der var enighed i bestyrelsen om at bevilge kr. 25.000,00 til reparation af hegnet ved nedgangen fra Torvet. Poda Hegn udfører opgaven.

5. Status på renholdelsesdagen 11. maj og debat og beslutning af, om vi skal gøre det til en fast tilbagevendende begivenhed

Bestyrelsens indtryk var, at det havde været en god dag med fin tilslutning og som ikke kun sikrede oprydning, men også bidrager til at styrke ejerskabet og ansvarsfølelsen for diget blandt områdets beboere.

Bestyrelsen besluttede at gøre renholdelsesdagen en fast årlig tilbagevendende begivenhed med to timers indsats en lørdag formiddag. Et medlem af digelaget har foreslået at kalde dagen for "Digets Dag" og fast placere som i år lørdag efter Kristi Himmelfartsdag. Bestyrelsen tilsluttede sig den ide.

6. Stillingtagen til forslag fra Lars Stenberg, Stormflodsvej 5, Gedesby, der ønsker opsætning af webcam med opkobling til digelagets hjemmeside. Vedhæftet pdf-fil med hans bud på steder, hvor det kan gøres

Bestyrelsen behandlede en tilsvarende ide for nogle år siden og forkastede den. Selv om bestyrelsen påskynder Stenbergs indsats for at påpege, hvor et webkamera kan monteres på eksisterende anlæg, blev forslaget forkastet, da flertallet ikke fandt den form for overvågning hverken nødvendig eller hensigtsmæssig.

7. Drøftelse af antallet af opgange/nedgange til diget. Har vi for mange? Mogens Mika motiverer spørgsmålet på mødet

Mogens motiverede sit spørgsmål ved at gøre det klart, at digets modstandsdygtighed udfordres af de mange privatetablerede stier over fordiget og klit. På flere stier bliver vegetationen sågar holdt nede af private ved brug af græsslåmaskine. Ifølge reglementet kan det sidestilles med at øge hærværk på kystsikringsanlægget.

Det er bestyrelsens klare oplevelse, at det især er beboere i første række til diget, der for egen bekvemhed har etableret de mange stier. Bestyrelsen besluttede derfor, at der skal omdeles et brev til husejerne i første række med en kraftig opfordring til alene at benytte de officielle stier mod stranden. Herudover vil reglementet blive vedlagt.

Der vil også blive udformet et fællesbrev til grundejerforeningerne med anmodning om at håndhæve budskabet overfor egne medlemmer.

8. Årsmødet 2024

- a) Godkendelse af formandens beretning til årsmøde. Beretningen præsenteres på mødet i stikordsform, da det bliver en mundtlig og ikke nedskrevet beretning.

Christian gennemgik sin beretning, hvoraf en del vil være gentagelser fra stormødet i januar måned i Væggerløse Hallen. Beretningen blev godkendt uden bemærkninger.

- b) Praktik i forhold til afviklingen af mødet.

Christian orienterede om, at

- dørene til mødet åbnes kl. 09.00, hvor der vil blive serveret kaffe og brød
- annoncering er på plads.
- der er kommet et enkelt forslag til årsmødet
- digelagets interne revisorer igen i år tager sig af indtjekning. I år er det bidragsopgørelsen, som blev modtaget i november 2023, der skal medbringes som dokumentation for deltagelse

9. Nyt fra Landsforeningen for Digelag ved Mogens Mika

Mogens fortalte, at der er stor aktivitet i foreningen, og at der holdes mange møder (ca. 1 om måneden). Mogens bruger 5-6 timer om ugen på sit bestyrelsesarbejde.

Foreningen arbejder bl.a. på udarbejdelse af strategiplaner pt.

Der har været afholdt møde med Kommunernes Landsforening og Danske regioner samt med folketingspolitikere.

Der har også være møde med Forenet Kredit, som er villige til at yde støtte/låne penge ud til digelag. Forenet Kredit har også planer om at oprette en fond.

Mogens – i selskab med Thomas - har tillige deltaget i et godt dialogmøde 16. maj i Middelfart med Kystdirektoratet, og også med kommunerne har foreningen en god dialog. Og den 23. maj 2024 deltog Mogens, Benny og Aksel i konference på DTU, hvor professor Kirsten Halsnæs fortalte om infrastruktur bag diget. På mødet orienterede Rasmus Lauridsen fra EIB (Den Europæiske Investeringsbank) om, at banken gerne udlåner penge til bl.a. kystbeskyttelse. Minimumsudlån er dog 250.000 euro.

Der blev på mødet oprettet 2 grupper, som har til formål at være forbindelsesled mellem digelag i Danmark og DKI og DMI. Mogens er blevet formand for grupper, som arbejder med KDI. I august er der klimatopmøde i Lemvig.

10. Meddelelser fra formanden

Christian fortalte om processen med at få nye vedtægter, at efter kommunens godkendelse af de nye vedtægter i marts har Miljø- og Fødevarerklagenævnet har modtaget en klage over godkendelsen.

Klagen er indsendt af digelagets tidligere formand, Søren Bjerregaard og tidligere kasserer, Søren Krighaar, der bl.a. er utilfredse med, at dige-medlemmer som dem selv med flere parter end almindelige grundejere ikke har flere stemmer på årsmødet. De ønsker populært sagt, at man stemmer efter hoveder og ikke hoveder. På dette punkt er de nye og gamle vedtægter enslydende.

Klagen betyder, at ikrafttrædelsen af de nye vedtægter ikke kan ske, før nævnet har forholdt sig til klagen. Nævnets Hus har kvitteret for modtagelse af klagen og meddelt, at en afgørelse forventes ultimo oktober.

11. Meddelelser fra kassereren

Cyrild forelagde likviditeten. Digelaget har p.t. tre konti i Danske Bank med et samlet indestående på ca. 5,5 mio.

Vi afventer en regning fra Mertz på kr. 800.000,00 for ombytning af traktor og græsslåmaskine.

Den 1. august 2024 tilføres kr. 1,8 mio. i bidrag fra digeskatteyderne.

Lollands Bank er klar til at betale regningen for sandfodringen, og når det er sket, vil digelagets engagement blive overført fra Danske Bank til Lollands Bank, hvilket vil blive efter den 1. juni 2024.

Første tilbagebetaling på sandfordringslånet vil finde sted til december 2024.

På baggrund af modtagne vurderingsmeddelelser på enkelte ejendomme, har Cyrild været i kontakt med Vurderingsstyrelsen, da digelaget tilsyneladende ikke er registreret som retmæssige ejere af de ejendomme, som digelaget rent faktisk ejer, primært toiletbygninger og maskinhuset.

Cyrild har snakket med Guldborgsund Kommune for at få rettet op på uoverensstemmelserne, så de korrekte oplysninger kan videregives til Vurderingsstyrelsen, og der derefter kan udsendes korrekte vurderingsmeddelelser.

Vurderingsstyrelsen har i øvrigt vurderet at en af toiletbygningerne nu har en værdi af 3.2 mio. kr., men da digelaget ikke betaler ejendomsværdiskat har det ingen praktisk betydning.

Digelaget ejer også to jordstykker syd for diget i Gedesby, som digelaget imidlertid ikke er noteret som tinglyst ejer af. Cyrild kontakter landinspektør Carsten Kragh for at høre, hvor bekostelig en berigtigelse af disse forhold vil være, og om det overhovedet er noget, vi skal bruge mere energi og flere penge på.

12. Meddelelser fra følgegruppen for Bøtøskoven ved Benny Ellekjær

Der var ingen meddelelser fra gruppen, som dog fortsat er aktiv.

13. Aktiviteter på dige og strand ved Thomas Bo Poulsen

Thomas orienterede om, at

- NFH afholder beach-håndbold den 15. juni 2024
- Guldborgsundlisten holder beach-volly den 13. eller 20. juli 2024
- Der er Junglerun den 4. august 2024

14. Eventuelt

Thomas fortalte, at ifølge projektkonsulent Jørgen Hilleke, Guldborgsund Kommune, vil stranden ikke blive harvet i år.

Det flodskarn, der ligger 6-10 meter op mod klitten, skal blive liggende. Flodskarnet hjælper her til at beskytte alle de spirende rødder fra sandhjelme og marehalm, der er begravet i sandet. Samtidig hjælper flodskarnet med til at fange store mængder flygende sand og derved opbygge klitten igen. Og vi skal have gendannet så meget af klitten som det er muligt, da den er en helt vital del af diget. Resten af stranden vil vi befri for træer og grene hen over sommeren.

Det er bemærket, at der flere steder er op til 2 meter høje træer på bagskråningen.

Det er Thomas opmærksom på, men på grund af det våde vejr har det ikke været muligt at slå skråningen i efteråret, og det er det for så vidt stadig ikke.

DET FALSTERSKE DIGE

Tiden ses an en måneds tid, ellers bliver løsningen måske, at skråningen må slås med en maskine, der kører på bælte.

Også i år er digelaget medarrangør af Sct. Hans Aften på Marielyst. Digelagets primære opgave er tildelt Christian, der er konferencier på aftenen.

Mødet sluttede kl. 21.20

Referent, Hanne Lohse